Review Board Aanvalsprogramma IV Politie
Ministerie van Veiligheid en Justitie

Werkprogramma 2016

Datum	1 september 2015
Status	Definitief

Colofon

Afzendgegevens	**Review Board Aanvalsprogramma IV Politie** Secretariaat Turfmarkt 147 2511 DP Den Haag Postbus 20301 2500 EH Den haag
Contactpersoon	Drs. ir. M.H. van der Duin *Secretaris* T 06 – 14 94 94 06 E m.h.van.der.duin@minvenj.nl
Auteur	Drs. ir. M.H. van der Duin

Inhoud

Inleiding

De Nationale Politie bevindt zich momenteel in de realisatie- en implementatiefase waarbij verschillende bouwstenen in het primaire en secundaire proces tot één samenhangend en samenwerkend korps samengesmeed moeten worden. Dit vergt veel aandacht en verandervermogen van de medewerkers en de korpsleiding. Een goed georganiseerde informatievoorziening is een belangrijke conditie voor het succes van deze veranderoperatie. Daartoe wordt het Aanvalsprogramma Informatievoorziening Politie uitgevoerd, dat beoogt de informatiehuishouding op orde te brengen.

De voortgang in de realisatie van de Nationale Politie vormt daarmee het kader voor de uitvoering van het Aanvalsprogramma. Deze beide operaties moeten in nauwe samenhang met elkaar worden uitgevoerd. Dit vraagt om een afgewogen bestuurlijke benadering bij het realiseren van het aanvalsprogramma. Het is hierbij van belang dat zowel opdrachtgever en opdrachtnemer op bestuurlijk niveau goed geïnformeerd met elkaar in overleg zijn. Mede in dit licht is een onafhankelijk adviesorgaan ingericht, de Review Board, die een onafhankelijke advisering voorstaat over de mate waarin met de uitvoering van het Aanvalsprogramma wordt voldaan aan de oorspronkelijke visie, doelen en resultaten.

In 2016 zal de Review Board dan ook – net als voorgaande jaren - beoordelen in hoeverre met de uitvoering van het Aanvalsprogramma wordt voldaan aan de oorspronkelijke visie, doelen en resultaten. Daar het programma ook na 1 oktober 2016 nog doorloopt, kan de Review Board geen eindoordeel geven of de beoogde resultaten op de einddatum ook feitelijk behaald zijn.

Om de activiteiten van de Review Board te bundelen, zijn een viertal thema's bepaald waar de adviezen zich vooral op richten. Deze thema's zijn voor 2016: alignment, integrale planning, financiën en implementatie.

Daarnaast staat het werk van de Review Board in 2016 vooral in het teken van de herijking van het overall proces van de reorganisatie van de Nationale Politie en het op grond daarvan komen tot een nieuw meer op de feitelijke voortgang gebaseerde plan proces van het Aanvalsprogramma. Ten opzichte van de oorspronkelijke plandocumenten van het Aanvalsprogramma heeft de Review Board eerder geconstateerd dat er achterstanden zijn.

Ook zal 2016 in het teken staan van verdere efficiëntie bundeling tussen de gezamenlijke toezichthouders, om daarmee het toezicht voor de Nationale Politie zo compact en effectief mogelijk vorm te geven.

Met deze insteek beoogt de Review Board het denken bij de Nationale politie over een integrale sturing op het Aanvalsprogramma en de samenhang met de realisatie van de Nationale Politie te versterken.

Dr. T.A. Rodrigues
Voorzitter Review Board

Ambitie

Het realiseren van een bruikbare, gebruiksvriendelijke, betrouwbare, veilige, flexibele, toekomst vaste en betaalbare informatievoorziening voor de politie die de totstandkoming van de Nationale Politie op de essentiële punten faciliteert, is het beoogde resultaat van het Aanvalsprogramma Informatievoorziening Politie.

De Review Board is een onafhankelijk adviescollege ingesteld bij Koninklijk Besluit en heeft als taak om te beoordelen en (gevraagd of ongevraagd) te adviseren in hoeverre met de uitvoering van het Aanvalsprogramma de door de Minister van Veiligheid en Justitie gewenste richting, doelen en resultaten worden bereikt. Daarbij maakt de Review Board onderdeel uit van de bestaande structuur voor de (be)sturing van het Aanvalsprogramma en is onafhankelijk gepositioneerd van de Minister van Veiligheid en Justitie.

De Review Board richt zich op de hoofdlijnen van het Aanvalsprogramma. Dit verschaft de Review Board de mogelijkheid om de inzet van haar activiteiten te bundelen, zodat de adviezen bijdragen aan effectieve uitvoering van de plannen en ervoor zorgen dat ze succesvol worden uitgevoerd.

Hierbij is door de Review Board een inschatting gemaakt van de kansen en risico's binnen het Aanvalsprogramma en is op grond daarvan voor 2016 een viertal thema's bepaald, te weten: alignment, integrale planning, financiën en implementatie (zie Planning).

Werkwijze

De Review Board geeft op verzoek van de Minister van Veiligheid en Justitie onafhankelijk advies over de uitvoering van het Aanvalsprogramma en beoordeelt in hoeverre de door de Minister gewenste richting, doelen en resultaten worden bereikt. De Board staat buiten het proces, maar wordt betrokken doordat periodiek informatie over de voortgang beschikbaar wordt gesteld. Dit betreft in elk geval de documenten voor de vergaderingen van de Programmaraad, de maandelijkse rapportage over de uitvoering van het Aanvalsprogramma en de externe adviezen aan de CIO politie.

Op verzoek van de Review Board stelt de opdrachtgever de documenten en andere informatie beschikbaar die de Review Board wil bestuderen en stelt de functionarissen van de programmaorganisatie, de regionale eenheden, de directie Informatievoorziening, de dienst ICT of de dienst Informatiemanagement die de Review Board wil spreken in de gelegenheid hiertoe. De CIO houdt de opdrachtgever en de Review

Board driemaandelijks op de hoogte van de implementatie van de aanbevelingen van de Board.

Naast gevraagd advies kan de Review Board ook ongevraagd advies uitbrengen. In al haar adviezen zal de Review Board zich baseren op formele documenten.

Referentiekader

Ten behoeve van de toetsing van het Aanvalsprogramma maakt de Review Board gebruik van een referentiekader dat leidend is bij de analyse en beoordeling van het Aanvalsprogramma. Het referentiekader geeft weer aan welke onderwerpen het programma getoetst zal worden. De onderwerpen geven een kader voor het advies van de Board; de adviezen hoeven niet uitputtend of limitatief op alle punten in te gaan.

Het referentiekader is als bijlage opgenomen.

Interne organisatie

Voorzitter van de Review Board is de heer Rodrigues, zelfstandig adviseur.

Huidige leden van de Review Board zijn:
- de heer J. Froger, zelfstandig adviseur en voormalig CIO ABP;
- de heer A.P.G. Groothedde, CEO Trans Link Systems BV;
- de heer R.E. Maes, hoogleraar Informatiemanagement aan de Universiteit van Amsterdam;
- mevrouw L. Sneller, hoogleraar Accounting Informatie Systemen aan de Nyenrode Business University;
- de heer A. Kuijpers, zelfstandig adviseur en voormalig lid van de directie Equens;
- de heer H. Blokpoel, Algemeen directeur Belastingdienst.

De Review Board wordt ondersteund door een secretaris en twee experts. Incidenteel kunnen andere experts worden ingeschakeld.

De Review Board heeft geen eigen begroting. De vergoeding van de voorzitter en leden conform de Kaderwet adviescolleges wordt door de opdrachtgever vergoedt. De vergaderfaciliteiten en ondersteuning worden, conform de instellingsbeschikking, door de opdrachtnemer verstrekt.

Vóór 1 september zendt de Review Board een ontwerp voor een werkprogramma voor het volgende kalenderjaar. De opdrachtgever verstrekt daartoe tijdig een overzicht van de voornemens om advies te

vragen. In dit werkprogramma wordt rekening gehouden met onvoorziene adviesverzoeken van de Minister en met de bevoegdheid tot advisering op eigen initiatief.

De Minister stelt het werkprogramma vast en zendt dit voor de derde dinsdag van september aan de beide kamers der Staten-Generaal.

Op verzoek van de opdrachtgever, maar ten minste elk vierde jaar, stelt de Review Board een evaluatieverslag op waarin het aandacht besteedt aan zijn taakvervulling. Het evaluatieverslag wordt gezonden aan de opdrachtgever en aan beide kamers der Staten-Generaal. In 2016 stelt de Review Board een evaluatieverslag op.

Doelstelling Aanvalsprogramma

Het Aanvalsprogramma Informatievoorziening Politie behelst het realiseren van een bruikbare, gebruiksvriendelijke, betrouwbare, veilige, flexibele, toekomstvaste en betaalbare informatievoorziening voor de politie. De doelen van het Aanvalsprogramma zijn als volgt gedefinieerd:

- Meer gebruiksgemak en grotere bruikbaarheid van systemen voor politiemensen; het verminderen van het tijdsbeslag op politiemensen bij het invoeren en bevragen van gegevens is bittere noodzaak. Het aanvalsprogramma stelt politiemensen centraal en sluit aan op het actieprogramma bureaucratie "minder regels, meer op straat".

- Minder uitval van systemen en verlies van gegevens; Het volledig uitsluiten van uitval van systemen en verlies van gegevens is zowel technisch als financieel onmogelijk, maar moet tot een aanvaardbaar niveau worden verminderd. Langdurige uitval van systemen zoals in 2009 in Noordoost-Nederland is onaanvaardbaar.

- Meer en betere informatie-uitwisseling binnen de politie en tussen politie en partners; Binnen de politie is informatie niet altijd beschikbaar op het juiste moment en op de juiste plaats. Ook de informatie-uitwisseling met private en publieke partners schiet tekort.

- Meer flexibiliteit en toekomstvastheid van de informatievoorziening; De politie wordt steeds geconfronteerd met nieuwe veiligheidsvraagstukken. Nieuwe taken, zoals het surveilleren op internet en het verwerken van beeldmateriaal van burgers, moeten duurzaam vorm krijgen. Dit vraagt om een technische infrastructuur die flexibel en duurzaam is.

- Lagere kosten van de informatievoorziening en ICT, vooral op het terrein van beheer; De politie geeft momenteel ruim 12% van haar budget uit aan ICT. Het grootste deel van het ICT-budget gaat op aan het beheer van bestaande systemen. Belangrijk is dat de politie in staat is om noodzakelijke vernieuwingen en innovaties op het terrein van ICT door te voeren. Hierdoor kan slagvaardig worden geanticipeerd op ontwikkelingen in de maatschappij en de daaruit voortkomende veiligheidsvraagstukken.

Door het Aanvalsprogramma zijn de bovenstaande doelen in het afgelopen jaar geoperationaliseerd in indicatoren die op hun beurt zijn voorzien van (kwantitatieve) normen.

Resultaten Aanvalsprogramma

De minister wil met de uitvoering van het Aanvalsprogramma Informatievoorziening Politie de basis informatievoorziening van de Nationale Politie op orde brengen. Eén landelijke informatiehuishouding is een voorwaarde voor het realiseren van lokale en nationale veiligheidsprioriteiten, het goed functioneren van de Nationale Politie, ook in haar samenwerking met ketenpartners en het verminderen van administratieve lasten voor politiemensen.

De belangrijkste resultaten van het Aanvalsprogramma, zijn:

- Verbeteren en borgen van de continuïteit van de bestaande ICT-infrastructuur op de korte termijn;
- Verbeteren van de bestaande systemen om te voldoen aan de behoeften van politiemensen, mits deze verbeteringen nodig zijn, en functioneel en technisch verantwoord zijn.
- Vernieuwen en vervangen van de huidige technische infrastructuur en applicaties voor de langere termijn.

Het accent van het Aanvalsprogramma komt in de komende jaren steeds meer te liggen op de laatste prioriteit.

Planning

Voor de Review Board zijn de thema's voor 2016:

Alignment
De uitvoering van het Aanvalsprogramma loopt parallel aan de realisatie van de Nationale Politie. Voor de Review Board is dat gegeven aanleiding om ook in 2016 extra aandacht te besteden aan de business-ICT alignment. Hierbij wordt specifiek gekeken of de ICT-oplossingen aansluiten bij de door de business gewenste, en tevens gestandaardiseerde werkprocessen. Aanvullend wordt getoetst of er voldoende momenten zijn voor een toetsing van de oplossing bij de business, dan wel bijstelling van de gezamenlijke planning (zie het referentiekader onder implementatie in de organisatie en verbinding met vorming NP, met name het onderdeel verbinding en samenhang met de Nationale politie en de omgeving).

Dit jaar blijft de focus van de Review Board evenals vorig jaar gericht op een heldere verantwoordelijkheid van de business voor gedegen IT-vraagarticulatie en een goede afstemming vanuit het ICT-dossier met de business.

Integrale planning

Bij de planning gaat het om de identificatie van de onderlinge afhankelijkheden (‘het kritieke pad’), de transparantie van de besluitvorming en de mate waarin activiteiten en producten ook daadwerkelijk conform planning in samenhang succesvol zijn gerealiseerd. Daarbij wordt tevens gekeken naar de implicaties die eventuele afwijkingen met zich meebrengen bij het realiseren van de ambities en de doelen van het Aanvalsprogramma (zie het referentiekader onder governance van het programma het onderdeel planning).

In 2016 is het Aanvalsprogramma ruim over de helft van de voorziene looptijd. De Review Board zal dit jaar specifiek aandacht besteden aan de ontwikkeling van het deelprogramma Operationeel Politie Proces, waarin de vernieuwing centraal staat. Tevens zal worden gekeken of de vernieuwing bijdraagt aan, dan wel ten koste gaat van een verlaging van de beheerasten.

Financiën

Bij financiën wordt gekeken of een realistische inschatting en transparante onderbouwing wordt gegeven van de programmabegroting. De Review Board zal kijken wat er van het budget is uitgegeven, wat gerealiseerd had moeten zijn en wat hiervan daadwerkelijk gerealiseerd is. Tevens wordt de realisatie in relatie tot de te behalen resultaten gemonitord (zie het referentiekader onder governance van het programma het onderdeel financiën en risico’s).

Evenals in 2015 zal de Review Board in 2016 specifiek aandacht besteden aan de transparante onderbouwing van de programmabegroting in relatie tot de doelen, resultaten en activiteiten.

Implementatie

Bij implementatie wordt gekeken naar de veranderkundige aspecten rondom cultuur en gedrag bij het invoeren van ICT-voorzieningen, en het absorptievermogen van de organisatie om alle veranderingen aan te kunnen (zie het referentiekader onder implementatie in de organisatie en verbinding met vorming NP het onderdeel verandermanagement). Eveneens wordt gekeken of de uitvoering van het programma de diversiteit en organisatiecomplexiteit reduceert (zie het referentiekader onder scope van het aanvalsprogramma, doelen en ambitie).

Dit jaar zal door de Review Board specifiek worden bekeken of de diversiteit en organisatiecomplexiteit ten aanzien van de werkprocessen, het applicatielandschap reduceert.

Specifieke adviezen

De volgende adviezen van de Review Board zijn aanvullend op de gedefinieerde thema’s voorzien voor volgend jaar:

- Implementatie: is de overdracht van resultaten van het Aanvalsprogramma naar de lijnorganisatie effectief?

Vergaderdata

De vergaderingen van de Review Board staan volgend jaar gepland voor:

- 25 januari;
- 7 maart;
- 2 mei;
- 11 juli;
- 5 september;
- 14 november.

In voorkomende gevallen kan een extra vergadering van de Review Board worden ingelast. De voorzitter van de Review Board bepaalt wanneer er sprake is van een dergelijke situatie.

Bijlage: referentiekader Review Board

Ten behoeve van de toetsing van het Aanvalsprogramma maakt de Review Board gebruik van een referentiekader dat leidend is bij de analyse en beoordeling van het Aanvalsprogramma. Het referentiekader geeft weer aan welke onderwerpen het programma getoetst wordt. De onderwerpen geven een kader voor het advies van de Board; de adviezen hoeven niet uitputtend of limitatief op alle punten in te gaan. De onderwerpen zijn gegroepeerd naar:

- Governance.
- Scope Aanvalsprogramma.
- Implementatie en verbinding met vorming NP.

De **governance van het programma**. Dit betreft aspecten als de mate waarin:

- Structuur en sturing:
  - een programmastructuur is ingericht en functioneert waarbij verantwoordelijkheden transparant en op een voor ieder begrijpelijke wijze zijn belegd.
  - de programmaleiding duidelijke prioriteiten stelt en daarop stuurt en de betrokkenheid van de Programmaraad geborgd is en zij in staat wordt gesteld te sturen.
  - voorzien is in adequate inzet en participatie van organisatieonderdelen en mensen, waaronder de directie Informatievoorziening de dienst ICT, de dienst IM, de top van de Nationale politie, de regionale eenheden van de Nationale politie, het ministerie van Veiligheid & Justitie, de gebruikers en ketenpartners.
  - het programma zich aantoonbaar bedient van een effectieve en open communicatie over de voortgang van het programma met verschillende doelgroepen, zowel intern als extern.

- Kennis en kunde:
  - er is voorzien in deskundige programmaleiding en programmamedewerkers.
  - wordt voorzien in benodigde competenties voor uitvoering van het Aanvalsprogramma, via een passende interne en externe aanwending van capaciteit, wat zich mede uit in een passend sourcingsbeleid.

- Planning:
  - een haalbare planning is opgesteld en gecommuniceerd met heldere besluitvormingsmomenten waarin de samenhang tussen de verschillende deelprogramma’s benoemd en geborgd is.
  - de mate waarin activiteiten en producten (gedefinieerde mijlpalen) die gereed moeten zijn volgens de planning ook daadwerkelijk succesvol afgerond zijn.
  - er in de planning en uitvoering momenten zijn benoemd voor een toetsing van de oplossingen of bijstelling van de gezamenlijke planning.
  - de planning bijgesteld kan worden naar aanleiding van actuele ontwikkelingen, zonder dat de einddoelstellingen uit het oog worden verloren (‘adaptieve planning’).

- Financiën en risico’s:
  - een realistische inschatting en transparante onderbouwing bestaat van de programmabegroting en realisatie in relatie tot de te behalen doelen, resultaten en daarvoor uit te voeren activiteiten.
  - projectrisico’s, randvoorwaarden en afhankelijkheden worden geïdentificeerd, ingeschat en gemanaged.

De **scope van het Aanvalsprogramma**. Dit betreft aspecten als de mate waarin:

- Doelen en ambitie:
  - ambities, doelen, resultaten, uitgangspunten en randvoorwaarden van het Aanvalsprogramma voldoende helder en realistisch zijn en de doelen en resultaten aantoonbaar gerealiseerd worden.
  - de opgeleverde producten (plannen, etc.) van het Aanvalsprogramma van voldoende kwaliteit zijn en ook een haalbare afbouw van de bestaande ICT-huishouding adresseren.
  - de uitvoering van het programma de diversiteit en organisatiecomplexiteit reduceert ten aanzien van de werkprocessen, het applicatielandschap en het beheer van de technische infrastructuur.

- Architectuurkaders en uitgangspunten:
  - heldere architectuurprincipes gehanteerd worden, de architectuur in de juiste samenhang ontwikkeld wordt en de architectuurprincipes zodanig zijn opgezet, dat zij flexibel genoeg zijn voor aanpassing in de toekomst.
  - aantoonbaar in de plannen rekening wordt gehouden met de verbetering van de uitvoering van de operationele politietaak,

uitgaande van een verbeterde kwaliteit, bereikbaarheid, beschikbaarheid van informatie, snelheid en gebruiksvriendelijkheid.
    - het datamanagement, en in het bijzonder de verantwoordelijkheid voor de kwaliteit van gegevens, permanent geborgd is.

- Technologie:
    - keuzes en besluitvorming over inzet van technologie transparant en onderbouwd zijn, en aansluiten bij best practices op technologie gebied en op een feitelijk inzicht in de bestaande ICT-huishouding.
    - rekening gehouden is met aansluiting op algemene overheidsstandaarden op ICT-terrein

De **implementatie in de organisatie en verbinding met vorming NP**.
Dit betreft aspecten als de mate waarin:
- Implementatie strategie:
    - de gewenste organisatorische transitie het leidend uitgangspunt is, zowel in aanpak als in aansturing.
    - de overgang van de huidige naar de toekomstige situatie transparant is uitgewerkt, in zowel aanpak, tijd en middelen, als op basis van een heldere analyse van de huidige en de toekomstige situatie.
    - expliciete verantwoordelijkheden benoemd zijn voor het borgen van kwaliteit en beschikbaarheid van gegevens gedurende de implementatie van informatiesystemen.
    - aantoonbaar rekening wordt gehouden met het absorptievermogen van de eenheden, de dienst ICT, dienst IM en het bestaande ICT-jaarplan.
    - de leiderschapskwaliteiten en verantwoordelijkheden aanwezig zijn om het implementatietraject aan te sturen en uit te dragen.
    - continuïteit van eigenaarschap of senior management gedurende het realisatieproces en de implementatie is geborgd.
    - de gerealiseerde veranderingen (processen, diensten, systemen, etc.) daadwerkelijk succesvol zijn ingevoerd en geborgd zijn in de staande organisatie.

- Verandermanagement:
    - de veranderkundige aspecten rondom cultuur en gedrag afdoende opgenomen zijn in het programma, en de veranderaanpak rekening houdt met het vestigen van een urgentiebesef, breed

draagvlak in de organisatie, en een eenduidige rol van de leiding in de politieorganisatie.
    - gebruikers realistische verwachtingen hebben en voldoende betrokken zijn bij de invoering van (ver)nieuw(d)e systemen.
    - de veranderingen in samenhang worden bestuurd, met een weloverwogen inzet van mensen en middelen over de verschillende programma's en projecten.

- Verbinding en samenhang met Nationale Politie en de omgeving:
    - de inhoud, planning en communicatie van het Aanvalsprogramma aansluit bij de vormgeving en het transitieproces van de Nationale Politie.
    - de ICT-oplossingen aansluiten bij de gewenste uniforme werkprocessen,de werkwijze en het absorptievermogen van de Nationale Politie, en veranderingen in de bedrijfsprocessen als gevolg van (ver)nieuw(d)e ICT-systemen aansluiten bij de organisatorische cultuur.
    - samenhang en verbinding is met ketenpartners (o.a. Openbaar Ministerie, Raad voor de Kinderbescherming, bijzondere opsporingsdiensten, Veiligheidshuizen).